

[Einer-Jensen.]

Igangsættelsestilladelser, naar man har sikret sig Materialerne til Byggeriet. For at komme i Gang med et Byggeri maa man altsaa skaffe sig en Leverancekontrakt med en Materialeleverandør; det vil sige, at Bygherrerne nu skal ud at gaa paa Jagt hos Leverandørerne i Kamp for at skaffe sig de eftertragtede Leveringstilsagn. Men vil det ikke netop føre med sig, at maaske den, der kommer først og er berettiget til at faa Materialerne, ikke faar dem, hvorimod en, der kommer efter og maaske sidst, men som under en eller anden Form kan betale noget mere for dem, faar dem, saaledes at man i Stedet for at faa Orden i Byggeriet opnaar det modsatte. Der er jo heller ikke Tvivl om, at de store Byggeforetagender, Byggefirmaer, har lettere ved at sikre sig Materialerne, og for et Byggekonsortium, der bygger privat, spiller det til syvende og sidst ikke en afgørende Rolle, om Materialerne er mere eller mindre dyre. Det spiller en langt større Rolle at fremskaffe dem og faa Byggeriet færdigt, fordi man nu med den Boligsituation, vi har, kan opkræve en Husleje ud over det rimelige og benytte Overskuddet til Afskrivning af de for høje Priser, der er betalt. Bestemmelsen i § 7 kan jo ogsaa paa den anden Side føre med sig, at alle de smaa Bygherrer, f. Eks. Haandværksmestre, der ikke er naaet op i det store Format, vil faa uhyre vanskeligt ved at skaffe sig Materialer.

Naar Materialeudbuddet er saa begrænset, at ikke alt det ønskede Byggeri kan komme i Gang, er der efter min Formening ikke andet at gøre end at rationere Materialerne, og en saadan Rationering maa gennemføres af det offentlige, og det kan ikke, som Forslaget til en vis Grad regner med, gøres af private. Hverken paa dette eller andre Omraader ønsker vi en tilfældig privat Fordeling af de eftertragtede Varer. Jeg synes, vi har set mange Eksempler paa, hvorledes det er gaaet i Aarene, der ligger forud. Naar man saa ovenikøbet i Forvejen har den af det offentlige udstedte Materialebevilling til at regulere Forholdet, kan jeg ikke med min bedste Vilje se, der er Grund til andet end at bevare Administrationen her og ikke kaste sig udi noget, hvorom ingen af os kan vide, om det ikke fører til Sortbørsforretninger.

Et andet Spørgsmaal, der ogsaa rejser sig i denne Forbindelse, er Spørgsmaalet om Samordningen af Materialer og Arbejdskraft til Opnaelse af den størst mulige Effektivitet i Byggeriet. Thi hvad hjælper det, om man har skaffet sig Materiale, hvis Arbejdskraft ikke er til Raadighed. Saa kan man

risikere, hvad jo ogsaa er forekommet, at der kan gaa Sortbørsforretning i det. Dette Forhold omtales slet ikke i Forslaget ud over Henvisning til, at man kan indføre Byggestop i de enkelte Kommuner. Nogen Løsning paa Spørgsmaalet synes jeg ikke, man kan sige, at Forslaget giver.

Paa den højtærede Ministers Redegørelse har jeg forstaaet, at et Hovedpunkt i hans skitserede Nyordning var Igangsættelse og Levering af Materialer netop til det Byggeri, hvor den Arbejdskraft er, der er nødvendig for at kunne gennemføre Byggeriet fuldt ud. Det mener jeg helt og fuldt er den rigtige, den naturlige og den rimelige Maade at faa løst dette Spørgsmaal paa.

Jeg tror, disse Bemærkninger maa være tilstrækkelige til at vise, at vi ikke mener, det fremsatte Forslag løser Opgaven tilstrækkeligt effektivt. Det kan heller ikke nægtes, at det for os ser ud, som om Lovforslaget giver Udtryk for en vis Mistillid til den siddende Regering og til dens ærlige Vilje til at søge at komme ud af den helt urimelige Situation, Byggeriet har været i de sidste Aar. Jeg tror, man maa erkende, at dette Omraade er saa kompliceret og vanskeligt, at man for et Stykke Tid maa overlade Statens Administration alene at bringe os ud af det Kaos, vi er i, og at man ikke kan overlade det til private Forretningsfolk, der jo har andre Hensyn at tage — nemlig til Økonomien —, end Administrationen har; hvad det gælder om er paa en forsvarlig Maade at faa fordelt de Byggematerialer, som nu engang er til Stede.

Jeg synes, det vil være rimeligt, at dette Lovforslag henvises til det Udvalg, der allerede er nedsat vedrørende de Beføjelser, Administrationen af Vareforsyningsloven hidtil har hvilet paa; Vareforsyningsloven omfatter jo foruden Handelsministerens Beføjelser ogsaa Landbrugsministerens og Fiskeriministerens; det hele hører sammen. Jeg skal, naar Diskussionen er slut, tillade mig at stille Forslag om, at dette Lovforslag henvises til det Udvalg, der behandler Vareforsyningsloven.

Karl Olsen: Jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag, og jeg maa samtidig beklage, at det ikke lykkedes det ærede Medlem Hr. Axel Kristensen, medens han endnu var Minister, at faa fremmet et Lovforslag efter de Retningslinier, som det foreliggende Forslag bygger paa. Vi kan helt tiltræde Princippet i Forslaget.

Det centrale i Lovforslaget er jo, at i Fremtiden — saafremt Forslaget blev Lov —